NANEČISTO

SOBOTA 7. 2. 2026 21. ROČNÍK

PRVNÍ POMOC NANEČISTO

Nanečisto nabídlo svým návštěvníkům dvoudenní seminář první pomoci pro divadelníky. Místo dlouhých přednášek si návštěvníci užili praktické nácviky a simulační scénky, kde si vyzkoušeli první pomoc při běžných nehodách i při vážných stavech, jako je masivní krvácení, otevřená nehoda nebo autonehoda.

Kurz vedli **David Bláha, Barbora Šplíchalová a Rafael Fadljevič.** David a Barča se poprvé setkali v Českém červeném kříži, kde později také oba pracovali jako zdravotníci i lektoři první pomoci. Od té doby oba vystudovali zdravotnické obory a nyní pracují v pražských nemocnicích. Barča jako porodní asistentka, David jako právník se zaměřením na zdravotnické právo. Rafi je zdravotnický záchranář, medik a lektor první pomoci. Blízká je mu simulační výuka, kde se setkává první pomoc s trochou toho divadla.

Na dalších stránkách si s lektory přečtěte rozhovor.

Co byste chtěli, aby si účastníci vašeho semináře první pomoci odnesli?

David Bláha: Myslím si, že to nejdůležitější, co si musí účastníci odnést z každého kurzu první pomoci je, aby primárně dbali svého bezpečí. To je v první pomoci to nejzásadnější pravidlo všeho.

Co se může stát, pokud to nedodrží?

Bára Šplíchalová: Můžou skončit podobně jako ten zraněný, nebo hůř, ve špitále nebo pod zemí. Na místě tě může ohrozit spousta věcí, třeba padající kamení, u autonehody na silnici další auta, může to být i zvíře...

David: Takže v první řadě je třeba vyhodnotit, jestli vůbec máš bezpečný prostor pro pomoc. A v druhé řadě jsou to hygienické zásady. Krev je potenciálně infekční materiál. To jsou všechno věci, nad kterýma by se člověk měl zamyslet před tím, než tam bez hlavy vleze a začne pomáhat.

Ještě nějaká důležitá zásada?

David: Za mě je důležité tohle: pokud člověk vyhodnotí, že situace je bezpečná, tak se nebát tu první pomoc poskytnout. Vzít to na sebe.
Bára: Spousta lidí si myslí, že pomůže někdo jinej, efekt stáda, ale on to často nebude nikdo jiný.

Rafi Fadljevič: Můj cíl je těm lidem dodat sebevědomí a rozhodnost: Nebát se, neutéct a vytočit číslo záchranky. Potom už je to dost v režii operátora. Klíčové je nacpat do účastníků kuráž: nezaseknout se, zavolat to číslo a následovat jejich pokyny.

FOTO: BÁRA GRÉEOVÁ

Proč je důležité zkoušet si první pomoc nanečisto?

David: Je to trénink, opakování. Člověk získá jistotu v tom, co dělá, jenom díky tomu, že to dělá pořád dokola, do zblbnutí.
A všechny naše scénky jsou tisíc variant na dost podobný postup. Vracíme se vždycky k tomu samému základu. Jak přistupovat k člověku a jak mu pomoct, jen v různých variacích. Díky tomu si účastníci odnášejí základní postup, který lze aplikovat na 99 % případů.

V divadle platí, že leccos zachrání gafa. Může se hodit i při poskytování první pomoci?

David: Hele, když nefunguje gafa, je to málo gafy.

Takže může gafa třeba zastavit tepenný krvácení?

Rafi: Nedoporučitelné. To říkám na kurzech často.

David: Jestli se ptáš, zda to lze, tak musím odpovědět, že lze. Ale doporučit ti to nemůžu.

Co dělat, když během představení v sále zkolabuje divák?

David: Za mě vlastně není úplně důležitý, jestli víš přesně, co máš dělat, nebo nevíš, ale jestli jsi ochotný mu pomoct. Nezůstat jenom stát, sedět ve svý sedačce, nic nedělat, klapky na očích, nekoukám se na něj – a díky tomu pro mě neexistuje.

Tomu člověku pomůžeš už jenom tím, že zavoláš pomoc. V sále zkusíš nahlas říct: je tady někdo, kdo umí pomoct? Doktor, zdravotník? A když ne, zavoláš 155. Na operačním středisku jsou lidi, co ví přesně, co dělají, a úžasným způsobem tě tím provedou.

Barča: Nejčastěji to bývají mdloby, může to být z vydýchaného prostoru, dehydratace, horka. Omdlení je ve většině případů „návratný stav“, trvá chviličku a člověk se zpravidla sám probere. Důležitý je být vedle něj, koukat, jestli dýchá, být přítomnej. Pro větší efekt se občas zvedají nohy, aby se „nahnala krev do hlavy“ – to jsi asi viděla – ale člověk se probere tak či onak.

David: Podstatnější je třeba zaklonit hlavu a zajistit, že ten člověk dál bude dýchat, než vymýšlet, kam mu zvednu nohy.

DEATHNÍK
HOP-HOP ČAJÍČCI - OSTROV

DIVÁCKÉ OHLASY

Neznám předlohu, byla jsem zmatená a připadalo mi, že to mohlo být kratší, hlavně přestavby. Ale jinak úcta, skláním se.

Mně se to celkově líbilo, hlavně jak jste použili červené stuhy jako krev.

Podle mě jste to měli mega dobrý, ale nevím, jestli to dobře chápu.

Já jsem občas moc nechápala, co kdo prožívá a co se děje.

Mega moc se mi to líbilo, jen na začátku jste mluvily dvě najednou a já to chtěl hodně slyšet, ale nemohl jsem se v tom zorientovat.

Nepochopil jsem ty imaginární průlezy nebo okna, kterými občas prolézali. – To jsem taky nepochopila.

Na mě to potom působilo hodně repetitivně: polovina situací bylo něco, co už jsme viděli, nebo co se tomu hodně podobalo. Myslím, že je dobrý to ukázat jednou, dvakrát. Celkově mi ta druhá část, kde prožívali, jak umírali, přišla všechno stejný. Sice šikanoval někdo jiný někoho jinýho a nějak jinak, ale vlastně to bylo pořád stejný.

Přišlo mi zbytečný na začátku upozorňovat, že holka hraje kluka, protože já jsem to přijal bez problému a to upozornění mě zbytečně rozhodilo. A navíc je jedno, jestli je ta postava holka nebo kluk, protože to téma je tak obecný, že je to vlastně jedno.

Líbil se mi symbol stuhy jako krvácení, ale potom nechápu, proč nejsou násilné scény taky divadelně udělané a jsou tak reálné; stálo by za to jim dát trochu péče. – Souhlasím, na mě to bylo zbytečně násilný a nevidím pro to opodstatnění.

Literární záznam z pozorování prostoru v rámci Pohybového semináře pod vedením Jany Havlové.

Pavlína Motlíková

HOP-HOP ČAJÍČCI (OSTROV)

Hlavně se ve sprše nezbarvi krví
jinak ti ani záchranář neporadí
pak půjdeš / jdi po forte, mezzoforte a piano
A dur, F dur, Ges dur, ještě nemáš vyhráno
čtverce, kruhy zahneš / zahni vpravo
potkáš Lenona a Yoko Ono
pomocí barevných šipek dojdeš dál
kde nedaleko je veliký sál
dál vidíš barel, bednu od piva
skoro jako pravá hospoda

FOTO: BÁRA GRÉEOVÁ

KANTÝNA
SENIORSKÉ DIVADLO NA BATERKY

DIVÁCKÉ OHLASY

Pro mě to bylo o životě a o mezilidských vztazích.

Bylo to o kruciální důležitosti komunit.

Já jsem si to definoval jako laskavou komedii, abych si to někam zařadil. A z téhle definice bych potom měl několik připomínek, jak bych to upravil, aby mi to tu definici splňovalo. Bylo dobrý, že se to stavělo a bylo to vystřelený, ale některé herecké projevy byly mimo to zaměření, nebylo to čistý, třeba se mluvilo do diváků. Třeba primářka mluví do svého světa, a je čitelné, proč mluví do diváků, ale další postavy by to dělat neměly. A takhle bych čistil i další věci.

Bylo to pro mě o tom, že i lidi se dají napravit. (publikum souhlasně tleská)

Někde mi to drhlo, některé věci se zbytečně překrývaly, některé byly dvakrát, ale hráli to teprve potřetí, tohle se prostě musí vyhrát. Soubor na to má.

Byla tam spousta cizích slov, kterým jsem nerozuměla.

Mně se to celý líbilo.

Mně se strašně líbilo, jak postavy do těch situací a emocí dávaly i svoje tělo. Nebylo to jen výrazem obličeje nebo hlasem. Třeba Marcelka když se dozvěděla, že mají kantýnu zavřít, tak z toho byla úplně viditelně zhroucená. Ale i přesto byla schopná se zasmát. V tom jsem viděla realitu, jak to v životě chodí.

KANTÝNA
SENIORSKÉ DIVADLO NA BATERKY

DIVÁCKÉ OHLASY

Bylo to pro mě opravdu reálné, skoro bych věřila, že tam jsem. A to díky scéně a rekvizitám, bylo to útulné. Opravdové jídlo a tak.
Mně se na tom líbilo, že mi to ukázalo, že i starší lidi a slepí lidi dokážou hrát divadlo.

Podle mě jste to měli megadobrý, ale nechápu, proč to chtěla ta zlá postava zavřít.

Ve mně se bijou dva pohledy, co v tom představení vidím. Jedna možnost je, že to byla nadsázka a postavy byly karikatury. Ale v tom případě by tak měly být všechny postavy, a nebyly. Jsem ovlivněný tím, že jsem zdravotník. Na druhou stranu některé postavy byly zobrazeny realisticky, a tak si říkám, zda nebylo cílem předat pohled do skutečné české nemocniční kantýny. Ale na realistický pohled tam byla spousta faktických chyb, které neodpovídají realitě. Ale je to moje pracovní deformace. Soubor by si měl ujasnit, co chce říct a co chce divákům předat.

Za mě to bylo divadlo, co chtěli předat. A dvojakost těch situací, i když chápu, že nebyly dotažené, mě vůbec neuráží. Mohl jsem si tu kantýnu představit třeba jako poslední večerku na vesnici, ale nemocniční prostředí pro mě fungovalo velmi dobře, přes nějaké nepřesnosti. A právě i díky těmhle zpochybněním jsem si za tím mohl představovat klidně i různé jiné komunity.

Bylo to pro mě o tom, že se musíme bavit i s těmi, kdo s námi nesouhlasí, s těmi, kdo nám chtějí tenhle malý komunitní svět rozdupat. Celou dobu jsem čekal, že tu hygieničku otráví nebo jinak zlikvidujou. Ale vy jste to vyřešili tím, že najdete její bolest, terapií jí ulevíte a přijmete ji mezi sebe, to pro mě bylo silné. To je podle mě v téhle době nesmírně důležité říkat.

Přišlo mi to hezké, pěkně to plynulo.

Líbilo se mi, že tam všechno bylo pravý. I ta polívka.

KANTÝNA
SENIORSKÉ DIVADLO NA BATERKY

FOTO: BÁRA GRÉEOVÁ

Literární záznam z pozorování prostoru v rámci Pohybového semináře pod vedením Jany Havlové.

Jindra Dohnalová

SENIORSKÉ DIVADLO NA BATERKY (Praha)

A hele, šipky.
Žlutou znám, ta jde k pohybovému semináři.

Jdu po modré, kam asi vede? Jdu pozpátku, nejdřív stádo bot, přemýšlím, které jsou čí, ale to nejde poznat. Každá má namířeno jinam. Jedna možná domů, druhá do světa, možná nějaká jde na záchod, do sprchy...

Dál. Chodba. Schody. Výborný nápad se schodnicemi. Možná bych si to zapamatovala i já.

A hele, zelená šipka. Zelená má přednost. Aha, jo, diskuze. No včera byla super, byla jsem tam. Ani jsem nevěděla, že tam vejde zelená šipka.

A najednou i růžová. Že by růžové brýlé ze včerejšího představení? No, dozvěděla jsem se, že tam nikdo není. Že bych byla pod vlivem nějakých drog či vína? Protože vidím několik lidí.

No, odcházím za svou původní modrou. Zavedla mě do foyer. Na stěnách důkazy toho, že jsou zde velice šikovní studentíci. A velice šikovné účí. No jo, ale jak nazvat toho chlapa? Úč? Že by tady byli šikovní účí a účové? Necháme to jiným. Hurá, bufík. Ale na víno není čas.
Ani na kafčo. Čeká mě seminář, ten je bezva a objevuji svaly, o kterých vlastně vůbec nevím.

Nakonec žlutá. Á, velký sál. Zde se odvíjí to Nečisto. Včera jsem viděla, a bylo to pro mne načisto bezva.

Za dvě hoďky nás to taky čeká. Tak držte palce, aby to bylo i trochu čisto. Tak čau šipky, vracím se za Jančou a ostatními.

A řeknu vám, že si to tady užívám teda dočista, dočista, i když je to Nanečisto.

KOCOUR ROZMARÝN
DIVADLO 04FUN, Z.S. - MOST

DIVÁCKÉ OHLASY

Vnímám to tak, že přestože se stalo něco špatného, tak i tak se ten kocour mohl něco naučit, něco dozvědět, něco získat.
Pro mě to bylo o tom, že se z chyb může stát i spousta dobrých věcí. A všechno špatné je k něčemu dobré.

Mě se to dotklo v tom, že mám dost zážitků se svými kočičkami, proto jsem v tom viděla to, že zvířátka jsou nesmírně citlivá. A když si lidi myslí, že ne, tak je to obrovský omyl. Naše kočka a její syn spolu u nás žili dvanáct let. A když kočka zemřela, ten synek se od ní neuhnul a nakonec přestal jíst a pít. Veterinář nám řekl, že ten stres ze smrti kočky způsobil, že se mu rozpadla játra, a my ho museli nechat uspat. Věřte tomu, že zvířata jsou nesmírně citlivá. Nejen kočky, všechna zvířata.

Líbilo se mi, že tolik postav zvládli zahrát jen ve třech.

Byla to pro mě sounáležitost ukázaná na zvířatech, ale převedená na lidi, ať už je to generační, mezirasová nebo státní sounáležitost.

Líbilo se mi, že jste si scénografii a loutky dělali sami.

Kulisy byly moc hezké a bylo chytré, že jsou na kolečkách. Urychlilo to přestavby.

Mně přišlo super, že herci nehráli emoce jen loutkou, ale měli je i na obličeji. A že i když loutka nebyla vidět, tak z role nevycházeli.

Zaujalo mě, že kocour běhá po dvou. Proč?

A mně přišlo hustý, že ta kočka byla modrá!

KOCOUR ROZMARÝN
DIVADLO 04FUN, Z.S. - MOST

DIVÁCKÉ OHLASY

Oceňuju, že vodič kocoura vydržel z loutky nespustit oči.

Mě fascinovalo, jak rychle jste se zvládaly převlékat.

Líbily se mi kulisy, pět kopečků na kolečkách a postavili jste toho tolik. Dá se s tím úžasně vyhrát a bylo to krásně výpravný. Je dobře vidět, jak ten kocour putuje.

Holky mluvily za kulisama a třeba sovu jsem vůbec neslyšel. (Publikum souhlasí) Vždyť můžou být vidět, jako je vidět loutkoherec kocoura.

PROGRAM NA NEDĚLI 8. 2.

10.00 - 11.15 CANDIDE I STUDIO 4F
11.45 - 12.05 LIŠÁK V MÉ ŠKOLE I HOP HOP LIŠÁCI
13.00 - 14.30 ŽIDÁCI MĚSTA PITĚRU ANEB TRUCHLIVÉ DEBATY PŘI SVÍČKÁCH I DVSPR
14.45 - 16.15 DISKUSE (STUDIO 4F, HOP HOP LIŠÁCI, DIVADELNÍ SOUBOR V PROCESU)